

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוכ"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוכ"ן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות	6:23	6:39	6:32	6:43
מוצאי שבת	7:34	7:36	7:36	7:36
רבינו תם	8:14	8:13	8:14	8:14

משכיל לדוד

הדרך לזכות לברכת ה'

ראוי היה שיקריבו את קרבנותיהם על הר גריזים בו ניתנו הברכות.

ונראה להשיב, בני ישראל הקריבו על הר עיבל קרבנות של שמחה, משום שידעו שהקללות הינן רק על תנאי, ואם יעשו תשובה עתיד הקב"ה לכפר להם על מעשיהם הרעים וימנע מהם את הקללה. על עצם הידיעה שבכוח תשובתם להסיר מעליהם את הקללה, הקריבו על הר עיבל קרבנות של שמחה.

על פי הביאור הנ"ל נראה לומר שמטרת הקללות היא להשקיט את מידת הדין התובעת את עונשם של בני ישראל משום דין ערבות החל בהם (עי' שבועות לט, א). ולכן נכתבו בתורה צ"ח קללות, על מנת להראות למידת הדין שאם בני ישראל יעשו הרע בעיני ה', יש דין ויש דיין ועלולים הם ללקות על עוונותיהם. אבל כלפינו אין זו קללה, שהרי גם מתוך הקללה נוכל להתברך אם נעשה תשובה על חטאינו כראוי.

עוד נראה לומר שבני ישראל ערבים הם זה לזה ולפיכך תיתכן מציאות בה אדם לוקה עבור חבירו, והקב"ה ברחמיו הרבים מחלק את המכות לחלקים רבים וקטנים וכך המכה מאבדת מתוקפה החזק, ובמקום שאדם אחד ילקה במכה אחת קשה וכואבת, כלל עם ישראל לוקה עבורו, אך היות והמכה מתחלקת בין הכלל כולו, היא כמעט ואינה מורגשת.

פרשיות שופטים, כי תצא, כי תבוא, נציבים, וילך, עוסקות בעניין החזרה בתשובה לקראת יום הדין. כאשר אדם יוצא למלחמה הוא צריך להכיר את כלי הנשק הנמצאים בידי האויב על מנת שיוכל לחלום נגדו בכלי מלחמתו. והוא שאמר הכתוב (דברים כא, י) "כי תצא למלחמה על אויבך", עליך להכיר את כלי המלחמה של האויב ובוזה תצליח להכותו מכת חרב ולשבות את שביו. בעלי המוסר (יערות דבש ח"א, ו ד"ה וזה) דרשו פסוק זה על מלחמת היצר, משום שגם כאשר אדם נלחם כנגד היצר, עליו להכיר את כלי מלחמתו ובכך יזכה לשבותו שבי ולהפילו חלל לפניו. הדרך להינצל מן היצר הרע היא באמצעות הצבת שופטים ושוטרים, גדרים וסייגים, המגינים על האדם מפני העבירה. ומכיון שהיצר הרע נוהג לנצל כל פרצה ולו הקטנה ביותר בכדי להיכנס ולהסית את האדם לדבר עבירה, לפיכך יש לנו להיזהר עד מאוד ולהציב חומות הדוקות סביבנו באמצעות לימוד התורה וקיום המצוות.

אם אדם לא מציב על עצמו שופטים ושוטרים ובמקום זאת הוא מתבטל מן התורה, הרי הוא מצוי בסכנה גדולה מצד היצר הרע המבקש לבוא אליו ולהיכנס אל תוך תוכו, בבחינת האמור (דברים כו, א) "כי תבוא אל הארץ". על כן באה התורה ומעוררת את האדם שעוד מעט יבוא יום הדין בו יתבקש לעמוד ניצב לפני ה' ולתת דין וחשבון על כל מעשיו, וביום זה ייקבע גזר דינו האם יזרום נתיב חייו בדרך הטובה והברכה, או שמא בדרך הקללה הקושי והצרה.

עלינו לקחת מוסר על מנת שנוזה לעמוד לפני ה' בדיון כשאנו ראויים וזכאים, ואך טובה, ברכה וחסד ירדפנו כל ימי חיינו, אמן ואמן.

"ואלה יעמדו על הקללה בהר עיבל ראובן גד ואשר וזבולון דן ונפתלי" (דברים כז, יג)

האור החיים הקדוש זיע"א, אומר שכאשר בני ישראל שמעו את צ"ח הקללות שנאמרו על הר עיבל, נתמלאו הם פחד גדול מה יהא עליהם, ובאו אל משה וביקשו לדעת מה יהא עימם. השיב להם משה, אם הינכם ממשיכים לחיות ולהתקיים על אף שהמרתם את פי ה' פעם אחר פעם, חזקה עליכם שלא תאבדו מן העולם שהרי "נצח ישראל לא ישקר" (שמואל א; טו, כט). ויש להקשות, מדוע בני ישראל התעוררו לשאול שאלה זו רק לאחר מעמד הברכה והקללה האמור בפרשת כי תבוא, לכאורה היה להם לשאול שאלה זו כבר לאחר ששמעו את הקללות האמורות בפרשת בחוקותי.

משיב האור החיים הקדוש, שקיים הבדל בין אדם המתקבל באופן יחידי לבין אדם המתקבל כאחד מתוך הרבים. כאשר אדם מתקבל לבדו, הוא חש שלקללה יש תוקף חזק ומשמעות, מה שאין כשהקללה היא לרבים, כל אדם חש שהקללה אינה חלה עליו באופן אישי אלא על כולם בבחינת 'צרת רבים'. בפרשת כי תבוא במעמד הברכה והקללה משה אמר לפנייהם את הקללות העלולות לחול על כל ויחיד יחיד ולכן באו לידי פחד גדול, אך בפרשת בחוקותי הקללות היו על הכלל כולו ולכן בני ישראל לא באו לידי פחד גדול.

אולם עדיין קשה, משום מה משה הרגיע את בני ישראל והסיר מהם את הפחד מן הקללות הפרטיות. הרי ראוי היה למשה לחזק את פחדם של ישראל ולהראות להם שאכן יש להם לחשוש מהליכה בדרך הרעה אשר סופה קללה גדולה. ואכן מצינו שהקללות התקיימו אחת לאחת, אם כן פחדם של בני ישראל היה ראוי ומוצדק ומה טעם צינן משה את פחדם.

ונראה לבאר, כי משה רבנו לא ביקש להסיר את פחדם של בני ישראל, אלא ביקש לנחמם בכך שישנה דרך לתשובה ולכפרה, ובזמן שאדם שב על מעשיו הרעים, הקב"ה שהוא בעל הרחמים מקבל את תשובתו ושב מחרון אפו. צ"ח הקללות עולות כמילה 'חץ', ללמד שבזמן שבני ישראל שבים בתשובה, הקב"ה לוקח את הקללות ושולח אותן כחץ על הגויים. כמו כן צ"ח עולה בגימטריא כנגד המילה 'סלח', היינו שהיות והקב"ה הוא בעל מחילה וסליחה, בכוח סליחתו הוא מבטל את הקללות מעל בני ישראל. אולם ברור הוא שבכדי שהקב"ה יסלח לבני ישראל וישא את חטאתם, עליהם לשוב בתשובה שלימה לפניו, ורק על ידי תשובתם יוכלו הם לבטל את הקללות מעליהם ואף להופכן לטובה ולברכה.

הצדיק הגדול רבי בצלאל ראקוב זצ"ל, ראש אבות בתי הדין של העיר גייטסהד שבאנגליה, שואל בספרו 'משכן בצלאל'; כתוב בפרשת כי תבוא שכאשר בני ישראל גיעו להר עיבל, יהיה עליהם לבנות מזבח לה' ולהקריב עליו קרבנות מתוך שמחה גדולה. כדכתיב (דברים כז, ד-ז) "והיה בעברכם את הירדן תקימו את האבנים האלה אשר אנכי מצוה אתכם היום בהר עיבל... וזבחת שלמים ואכלת שם ושמתח לפני ה' אלוקיך". ולכאורה כיצד ניתן להקריב קרבנות של שמחה על הר עיבל עליו נאמרו הקללות, הרי

הילולא דצדיקיא

- טז - רבי משה פארדו
- יז - רבי שלמה חיים פערלאוו
- יח - רבי עבדאללה סומך
- מח"ס "זבחי צדק"
- יט - רבי בכור אהרון אלנקווה ראב"ד בירושלים
- כ - רבי אליהו לאפיאן
- כא - רבי יהונתן אייבשיץ
- מח"ס "יערות דבש"
- כב - רבי יהודה בן שמחון

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: mld@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

מתי ביקשנו מהעוזרת לנוח באמצע העבודה?

בעיצומם של ימי אלול, בהם כלונו עסוקים בדרכי התשובה וההכנה לקראת יום הדין בו נכתב ונחתם לחיים טובים ולשלום, כדאי לנו לזכור את דבריו הנוקבים של הגאון מוילנא בפתח הספר 'אבן שלמה', כי "כל עבודת השם תלוי בתקון המידות, שהם כמו לבוש למצוות וכללי התורה, וכל החטאים משרשים במידות. ועיקר חיות האדם הוא להתחזק תמיד בשבירת המידות, ואם לאו למה לו חיים?"

מִרְן הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצ"ל, בספרו 'אמרי דעת', מאלף אותנו מניסיונו רב השנים וכך הם דבריו: "אני אומר לכם מתוך עובדות קיימות ומניסיון של עשרות שנים, שיסוד הבניין של האדם, איך שבונה את עתידו ומעמיד את עצמו לכל החיים, לא הכישרונות ושאר דברים קובעים זה, אלא רק המידות! אם יש לאדם מידות טובות, אזי יש לו עתיד מזהיר, ואם חס וחלילה המידות הן אחרות, הוא רחוק מהכל. אמנם יכולים לטעות בו, אבל באמת הוא רחוק ממעלות לגמרי."

רעיון זה, חותם הרב במשפט מפליא: "וכן ראינו ושמענו על כל גאוני זמנינו וגאוני דור הקודם כל אותם הידועים, יסוד היסודות אצלם היה מידות טובות!"

הגאון רבי מיכל זילבר שליט"א, מעיד את אשר ראה במחיצת רבו, הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל, את היחס המיוחד במינו שזכתה לקבל ממנו העוזרת בבית, זאת שהיתה אמונה על מלאכת הניקיון.

מדי פעם הוא היה קורא לה באמצע העבודה ומבקש ממנה שתנוח מעט. גם הודיע לה באופן כללי שהוא מאד ישמח אם תעשה את מלאכתה בצורה איטית וקלה, מאשר שתעבוד במהירות ובאופן מכביד ומתיש. זאת למרות שהאיטיות הזאת עלתה לו בתשלום נוסף, משום ששילם לה לפי שעות.

היחס הזה של הענקת כבוד שרחש הרב אברמסקי לאותה עוזרת בודאי גרם לה להסתכל בעין אחרת, טובה יותר, על התורה ודרכי הנועם שלה. גישה כזאת להתייחס בכבוד ראוי לכל אדם בשווה, מבלי לעיין מה טבעו ומעמדו, היא זו שמביאה שלום ושלווה בעולם.

כאשר נשאל פעם ה'סבא מסלבדוקה', מִרְן הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל, כיצד מתמצת הוא את עיקר פעליו בחיים? השיב ה'סבא' משפט עמוק ותמציתי: "השתדלתי לחנך את התלמידים שלי, שמוטל עליהם להיות קלוג און גוט!" (חכם וטוב).

את עיקר משנתו החינוכית שהנחיל הסבא לתלמידיו, השתית על הצורך לרכוש חכמה וטוב לב. עם שניהם יחד ניתן להיטיב עם הבריות!

אמרה נפלאה היתה שגורה על לשונו של הגאון הצדיק רבי דב יפה זצ"ל, משגיח ישיבת 'כפר חסידים', בה הרבה לזרז את תלמידיו: "אדם יכול לבחור לעצמו לחיות בגן עדן של מידות טובות, ובמקום זה הוא בוחר לחיות בגיהנום של מידות רעות. תאמרו לי אתם - לא חבל?"

משמעות האמרה היא, כי אדם שנוהג במידות טובות הרי הוא הראשון שמרוויח מזה, חיייו הם בבחינת חיי גן עדן. אין כעס, אין רטינה, אין עצב, אין דאגה, אין קנאה, אין שנאה. אך במקום זאת הוא בוחר להשחית את מידותיו בניסיון להיטיב

עם עצמו או להרוויח רווח מזערי כלשהו, כשלמעשה הוא המפסיד הראשון והעיקרי מהתנהגותו - חיייו הם חיי גיהנום, מלאי רוגז, עמוסי שטנה וכעס.

"תאמרו לי אתם - לא חבל?" הדהדה שאלתו הנוקבת של המשגיח שוב ושוב...

זהירות בדיבור והעברת מסרים

הביאו תועלת, אלא אף גרמו לנזק ופגיעה בדודו שהחליט להסיר את הכיפה מראשו. ואמרתי לאותו אחיין שהתורה אוסרת עלינו להעביר דברים שנאמרו על ידי אדם אחר אפילו אם הם דברי אמת, חוץ מדברי תורה שמצוה לאומרם בשם אומרם, והנה עתה נוכחנו שנינו לראות כמה נזק גרמו דבריו אלו.

סיפור זה גרם לי לקחת מוסר לעצמי עד כמה צריך להיזהר מכל דיבור היוצא מפיו, שהנה הגם שכוונת האחיין היתה לטובה, מכל מקום יתכן והוסיף על דברי מדבריו הוא, או שמא אמר אותם בצורה מעט תקיפה ופוגעת ולכן מוטב היה שדבריו לא היו נאמרים משנאמרו.

אמרה התורה (ויקרא יט, יז) "הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא", משמע שאדם צריך להוכיח את חברו בפניו ולא מאחורי גבו, וזאת משום שאם יוכיחו מאחורי גבו, הוא עלול להיכשל בתוכחה שלא תועיל מאומה. ואנו למדים על ערך וחשיבות הדיבור של האדם, עד כמה צריך האדם לשמור על דיבורו ולהיזהר בו שלא יכשל בשאר עניינים שבדיבור.

פעם ארע עימי מעשה אשר לימד אותי לקח ומוסר הרבה. ישנו אדם מסוים שחילל שבת בפרהסיא, וכאשר קרובי משפחתו באו לפני, הבעתי את מורת רוחי על כך שבן משפחתם מחלל שבת. אחיינו של אותו מחלל שבת שראה עד כמה מקפיד אני על חילול השבת של דודו, הלך אליו ואמר לו שאני כועס עליו. אותו מחלל שבת התקשר אלי ואמר לי - 'אם הרב כועס עלי, אז לא אכפת לי ממנו' ואף זרק את הכיפה מראשו והחליט לפרוק עול מלכות שמים. ניסיתי להרגיע אותו ולומר לו שאני לא כועס עליו, רק מאוד עצוב ומצטער על כך שהוא לא מקפיד על שמירת השבת.

כעבור זמן מה, יצא לי לשוחח עם בן אחותו שאמר לו שאני כועס עליו, ושאלתי אותו מדוע הוא אמר דברים אלו לדודו שלא על דעתי. והשיב לי האחיין שכוונתו היתה לטובה, וחשב שאם יאמר לדודו שהרב כועס עליו, הוא יתעורר לתשובה ויחליט לשמור את השבת.

אותו אחיין הצטער עד מאוד על כך שדבריו לא

במרה מפטירין

הפטרת השבוע:

"קומי אורי" (ישעיה ס)

הקשר לשבת: הפטרה זו היא אחת משבע שבתות של נחמה שמפטירין החל משבת שאחרי תשעה באב.

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

הולך רכיל

אם לוי סיפר לראובן גנות על שמעון, והלך ראובן וגילה לשמעון (ועל ידי כך עבר ראובן על איסור רכילות) אסור לשמעון לחזור ולומר ללוי "למה דיברת עלי כך וכך?" שהרי בזה שמעון הולך רכיל על ראובן.

ואפילו אם אינו מזכיר שמע מראובן, אם ממילא יבין שראובן גילה את הדבר, אסור.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מצות הביכורים -

לזכור את טובות הבורא

חשבתי לבאר את סוד מצות הביכורים. כי הנה בשגרת החיים אין האדם מתבונן על הטובות הגדולות שגומל איתו הקב"ה ערב ובוקר וצהרים. ה' נותן לנו לנשום, מפעיל את ליבנו, מפעיל את מוחנו, נותן לנו משפחה, ילדים, מזון ושתייה בשפע רב בעין טובה. ואנו מתעלמים מטובות אלו כביכול הם מגיעות לנו בדין.

משל למה הדבר דומה? לאדם הנמצא במדבר בארץ ציה וצימאון, כולו צמא ומבקש טיפת מים, ובא אליו איש ונותן לו לגימת מים מחייה, כמה יודה לו ויכיר לו טובה. אבל את בורא העולם שנותן לנו בכל שעה מים בשפע יותר מכפי צרכינו אנו שוכחים.

לכן ניתנה לנו מצות הביכורים, אשר בה לוקח היהודי את הפרי הקטן שנתן לו ה' יתברך, וטורח בדרך רחוקה לעלות לבית המקדש. ובדרך הוא חושב במחשבתו על מה עשה ה' ככה להטריח אותי לעלות לירושלים עם הפרי הקטן הזה. ואז יבין האדם את גודל הטובה שה' גמל איתו בזה שנתן לו את הפרי הזה, ומשם יזכר בכל החסדים שגומל עמו ה' בכל ימי חייו.

נמצא, שלבסוף כשמגיע האדם לבית המקדש טעון הוא בכל ליבו ברגשי הכרת הטוב לה'. ונותן את הפרי לידי הכהן בכל ליבו ונפשו בהרגשת הודאה עצומה. וכשרואה ה' את הכרת הטוב של היהודי, הוא מתמלא שמחה. לכן כתוב בלשון "והיה" מלשון שמחה. לכן צריך להעלות דוקא את הפרי ולא כסף בשביל התבוננות זו.

אדם שמביא פירות ביכורים צריך להתפלל בביטול לפני המזבח ולהזכיר את חסדי ה' שעשה לאבות, הצילים מעניות, בפרט את יעקב כשהיה אצל לבן שביקש לרושש אותו ואחר כך לעוקרו מן העולם, וזכות התפילה שהתפלל יעקב אבינו לקב"ה להצילו מלבן הארמי היא זאת שעמדה לו ולזרעו אחריו. שהנה הוא מצאצאיו ובא בגילוי דעת להודות לברוא עולם על כל הטובה שגמל עימו, ועל קיום ההבטחה שהבטיח לאבות לתת לזרעם את ארץ ישראל, והבן.

פניני הפרשה

אם העניי נהנה - הכוונה אינה משנה

"השקיפה ממעון קדשך מן השמים" (דברים כו, טו)

אמרו חז"ל ש "כל השקפה שבמקרא לרעה, חוץ מהשקיפה ממעון קדשך, שגדול כח מתנות עניים שהופך מדת הרוגז לרחמים".

כמין חומר פירש הרה"ק רבי ישראל מטשורטקוב זיע"א:

"כל השקפה" - אם ישיקפו משמים ויבדקו את מעשינו אם טובים המה, "לרעה" - ימצאו תמיד כי הם חסרים ופגומים, "מלבד במתנות עניים" - אף אם הכוונה אינה כראוי זה תמיד טוב, שהרי העני מתפרנס על ידו...

כן מובא בשם הבעש"ט הק' זיע"א, שאף שלימוד התורה ועבודת ה' צריכים להיות לשם שמים ובכוונה רצויה, מ"מ בגמילות חסדים אין מדקדקין כל כך, שהרי סוף סוף נהנה השני ממעשי חסד שלו, ומה לו לפלוני אם נעשה הדבר לשם שמים או לא...

העמים יפחדו לקנות את ישראל לעבדים

"והתמכרתם שם לאיבך לעבדים ולשפחות ואין קנה" (דברים כח, סח)

פליאה היא; מאחר ואומר הכתוב "והתמכרתם שם לאיבך לעבדים ולשפחות ואין קנה", כיצד יתכן שאין קונה?

הביאור לכך נעוץ בקושיא אחרת שמביא רבי רחמים חורי מג'רבא, בספר 'קרית ארבע', על הפסוק "ויאמר המלך אחשורוש ויאמר לאסתר המלכה מי הוא זה ואי זה הוא אשר מלאו לבו לעשות כן" (אסתר ז, ח), כיצד זה שכח אחשורוש את מה שאמר להמן "הכסף נתון לך והעם לעשות בו כטוב בעיניך".

ויש ליישב ע"פ מה שכתב הרב חיד"א בספרו 'דברים אחדים' (ק"ב, ב) לגבי המוכר את ישראל כדי להורגו - הרי שהמוכר ימות בידי שמים, אולם המוכר את ישראל לעבדות ולשפחות - הרי שימות הקונה בידי שמים. ולכן כאשר שמע אחשורוש שהמן קנה ממנו את ישראל כדי להרגם נמצא שרצונו של המן הוא שימות המוכר (אחשורוש) וממילא ימלוך הוא תחתיו, וזהו שאמרה אסתר "כי נמכרנו אני ועמי להשמיד להרוג ולאבד ואלו לעבדים ולשפחות נמכרנו החרשת", מכיון שאם המן היה קונה את ישראל רק לעבדים ולשפחות, החרשת כי הדין הוא שימות הקונה (המן) אך מאחר וכוונתו היתה לקנות את ישראל על מנת להרגם הרי שבזה ימות המוכר.

ומעתה אפשר שכוונת הכתוב היא "והתמכרתם שם לאיבך לעבדים ולשפחות", שלאחר שנמכרתם לעבדות הרי ש"אין קנה" כי עונשו הוא במיתה.

ראוי להיזהר ביותר בכבוד אדם שכיבד אותך

"אתם ראיתם את כל אשר עשה ה' לעיניכם בארץ מצרים לפרעה ולכל עבדיו ולכל

ארצו" (דברים כט, א)

משה רבינו מוכיח את ישראל על שהיו כפויי טובה כלפי הקב"ה, כי לאחר שראו את כל הנסים והנפלאות שעשה להם במצרים והוציאם משם, אמרו ישראל "נתנה ראש ונשובה מצרימה", ועוד אמרו "זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם", ועוד. ואמרו חז"ל "ב"ק צב, ב"ב" "בור ששתית ממנו מים, אל תזרוק בו אבן", וכתב המאירי, אף על פי שראוי להיזהר שלא לבזות שום אדם בעולם, מכל מקום ראוי להיזהר ביותר, שלא לבזות אדם שכיבד אותך או שעשה לך טובה, ואף אם רק מהרהר בליבו לבזותו, הרי אדם זה 'פחות ונמאס'. וכן מצינו, שמקצת מכות מצרים נעשו ע"י אהרן דווקא, מחמת שלא רצה משה לגמול רעה אף לדומם. וכל הכופר בטובתו של חבריו הרי הוא ככופר בעיקר.

ומכאן, מעורר רבי חיים פלאגי זצ"ל בספרו 'תוכחת חיים' ילמד האדם כי עליו לתת שבח והודאה להשי"ת, על כל הטובות שגמלהו, ולא יהיה כפוי טובה להתרעם על מדותיו של הקב"ה.

כל אחד, כדי להרגיע אתך ואת בני ביתך מפני הטרחה והסבל הנגרמים לכם.

הלא תודה לי שאני צודק בדבריי אלה - אמר הגדול. והאיש הנהן בראשו לאות הסכמה.

ואם כן, על אחת כמה וכמה כשמדובר במצוה, שמתן שכרה הוא אינסופי, ובמיוחד שזו מצוה שקשה לקיימה שהרי אתה עצמך אומר שהדבר גורם לכם סבל, כמה שכר ממתין לכם על כל שיחת טלפון!

וכך זה בכל מצוה המזדמנת לאדם בחייו, גם אם היא כרוכה בטרחה ובצער מסוימים; אם יעצור לרגע, ויחשוב על השכר הצפוי לו, הרי שברגע אחד יתהפך כל הדבר למשימה שאין קלה ממנה. ממשיך הרב זילברשטיין שליט"א ומספר: התדפקתי פעם על דלת ביתו של פלוני, וכשפתח את הדלת מצאתי בלי ציצית. הוא חשב כנראה שהדופק הוא אדם אחר, וכשראה אותי עומד בפתח, הוא התבייש מאוד.

כששאלתי מדוע הוא אינו לובש ציצית, השיב: "הרי חם מאוד היום"... והוסיף לתאר עד כמה יהיה לו קשה עתה ללבוש את הציצית בחום שכזה...

פניתי אליו ואמרתי: אם היית יודע שעל כל דקה של לבישת הציצית ישלמו לך סכום של מאה דולר, וכי לא היית עושה זאת, גם כחום היום, וגם בעיצומו של שרב כבד? ואם היית יודע שכאשר קשה ללבוש ציצית, ובכל זאת לובשים, מקבלים לא מאה דולר, אלא אלף דולר לכל דקה, וכי לא היית לובש?

והנה אמרו בגמרא (קדושין לט, ב) ש"כל העושה מצוה אחת מטיבין לו ומאריכין לו ימיו", והרי אנחנו מקיימים מצוות רבות, ומדוע אין לנו רואים בהתגשמותה של ההבטחה הזו?

קושיא זו הקשה רבינו חיים ויטאל זיע"א, בהקדמת שער המצוות, והשיב: שורש קיום המצות הוא השמחה בעשייתן, כמו שמובא בפסוקנו, אולם כאשר אדם אינו מקיים את המצוה בשמחה, הרי הוא מוכיח שהמצוה עליו לטורח, ומדוע שייטיבו איתו ויאריכו ימיו?

גם האדם שהוא שלא לבש ציצית 'בגלל החום', הוכיח שהוא אינו מאמין בשכר המצוה; וסופו של אדם זה שבניו, או אפילו הוא עצמו יטשו כליל את דרך התורה והמצוות.

אם האדם מחכה שהתפילה תסתיים ויוכל לחלוץ את התפילין, ולצאת לעסקיו, או אם הוא ממתין בכליון עיניים לצאת השבת כדי שיוכל לעסוק בענייני החולין שלו, מדוע שיתנו לו שכר כה גדול על קיום המצוה?

שבתות, ולא נתנו לו מנוח. הדפיקות בדלת התרבו מיום ליום.

השלב הבא היה שקרוביהם של התושבים התקשרו אליו מבחוץ, וביקשוהו לקרוא את 'ההוא' ו'ההוא', והמצב הפך להיות בלתי נסבל.

אדם אחר, היה כבר מפסיק את השירות הזה לתושבים, סוגר את הדלת, ותולה שם מודעה גדולה בנוסח 'אי אפשר יותר להתקשר מבית זה'.

אבל האיש עליו אנו מדברים, היה ת"ח וירא שמים, וכיון שאחרי הכל בביתו היה מכשיר הטלפון היחיד שפעל בכל האיזור, וחלק ניכר משיחות הטלפון של התושבים היו בענייני פיקוח נפש, הרגיש בעל הבית אחריות גדולה כלפי הציבור, ולא רצה לסגור את ביתו בפני המתקשרים.

מאידך, הצער והסבל רק גדלו מיום ליום, כי האנשים שבאו להתקשר לא התחשבו בשעות המנוחה, ובאו גם בצהרים, וגם בשעות מאוחרות מאוד בלילה, והתייחסו למכשיר הטלפון הפרטי של המשפחה כטלפון ציבורי לכל דבר... החליט האיש לגשת את אחד מגדולי התורה בירושלים, ולשאול כיצד עליו לנהוג. וזה השיב לו כדברים האלה:

אם לפני כל שיחת טלפון המתבצעת מביתך על ידי אדם זר, היית מקבל טלפון מהנשיא האמריקני - ובנידון שלך, שאתה ת"ח, כוונתי שהיית מקבל טלפון מאחד מגדולי הדור - שהיה מבקש ממך לתת לאדם ההוא להתקשר. הלא היית שש ושמח למלא את מבוקשו!

ואם כן, המשיך הגדול ואמר, על אחת כמה וכמה שהינך צריך לשמוח בידועך שהקב"ה - מלך מלכי המלכים - שגדלותו עולה לאין ערוך על כל הנשיאים האמריקניים והאירופאיים גם יחד, הוא זה שביקש ממך לגמול חסד עם בניו, ובכך שהינך מאפשר להם להתקשר - אתה מקיים בכך את רצונו.

ועדיין לא סיימתי, אמר הגדול, כי עדיין לא נגענו בענין השכר והתשלום שמקבלים על כל מצוה.

חשוב רגע, שאילו היו מודיעים לך שעל כל שיחת טלפון תקבל 1000 דולר, הלא היית שמח כמוצא שלל רב על כל אדם שהיה מתדפק על דלת ביתך, ואפילו היית ממתין ומצפה מתי כבר יגיעו עוד ועוד אנשים. גם לא היה איכפת לך כלל על השעה המאוחרת, ושום צער וסבל לא היו נגרמים לך אם היו לוקחים לך את שעות המנוחה. כי על כל שיחה אתה מקבל 1,000 דולר. ודי ב 10- שטרות 'ירוקים' של 100 דולר

פניני דוד
ירושלים

צ"ח הקללות שבפרשתנו מוטעמים בצורה ברורה ומפורשת שהן יבואו ח"ו בעטיה של היעדר השמחה בעבודת ה', כנאמר "תחת אשר לא עבדת את ה' א-להיך בשמחה ובטוב לבב" (דברים כח, מז).

ומכאן דורש ה'שפת אמת' שהתורה ציינה כאן את סיבת הגלות, כדי שנהיה מודעים לה, ונדע במה לשפר ולתקן את חטאינו, ותיקון זה יהיה הסיבה לגאולה.

ומכאן קל וחומר: אם סיבת הגלות היתה בשל היעדרה של השמחה בעשיית המצוות, הרי כאשר העם היהודי יוכיח שהוא עובד את השי"ת בשמחה - בתוך תוכה של הגלות, ובעיצומו של הייסורים הנוראיים העוברים עליו, הרי מידה טובה מרובה ממידת פורענות, ובודאי שזו תהיה סיבת גאולתנו ופדות נפשנו.

יהודי, בן למלך מלכי המלכים, בבואו לעבוד את בוראו ולקיים את מצוותיו, צריך להרגיש לפחות כמו אותו אדם המוכן לשלם הון עתק רק כדי לזכות ולהצטלם פעם אחת עם הנשיא האמריקאי, וכאשר הגיע אל הרגע המיוחל הזה - גואה שמחתו לשחקים.

ואם הנשיא יבקש ממנו באותה הזדמנות לעשות לו דבר מה, הוא יוסיף להתפאר ולהתנאות בכך בכפלי כפליים. יודעים אתם מה הפירוש שהנשיא פנה אלי באופן אישי?

ואם כן, קל וחומר כאשר השם יתברך ביקש מאתנו להניח תפילין, לשבת בסוכה, לשמור שבת, ולשמור את כל המצוות, כמה עלינו לשמוח על כך! הלא ליבו של כל יהודי היה צריך לגאות משמחה כאשר הוא זוכה לעשות מצוה מן המצוות ולברך "אשר קדשנו במצוותיו וצווננו".

בספר 'עלינו לשבח' מובא מעשה שאירע לפני עשרות שנים בשכונה חדשה שנבנתה בירושלים, כאשר תושבים רבים כבר התגוררו בה, אבל התשתית של מרכזיית הטלפונים האזורית עדיין לא הונחה, וכך יצא שכל בתי השכונה היו מנותקים מהתקשרות טלפונית. רק לאדם אחד שהתגורר לפני כן בסמיכות מקום, והיה מחובר למרכזייה אחרת, היה מכשיר טלפון בבית.

כיון שטלפונים סלולריים לא היו עדיין בתקופה ההיא, מטבע הדברים התדפקו התושבים על דלת ביתו של האדם ההוא, במיוחד בערבי

בית המדרש פניני דוד ירושלים

הודעה משמחת!!!

כ"כ מו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א יחדש את קבלת הקהל בפניני דוד ברח' בית וגן

כ"כ נפתח בקרוב שיעור שבועי לנשים

הוספנו שיעורים בכל שעות היום בעברית ובצרפתית ובדף היומי